

RADNI LISTOVI ZA UČENJE GEOGRAFIJE

7. RAZRED

Radni listovi u ovoj zbirci prate nastavne sadržaje udžbenika i radne bilježnice za geografiju u 7. razredu Gea 3 izdavačke kuće Školska knjiga autora D. Orešića, I. Tišme, R. Vuk i A. Bujan. Radni listovi u ovoj zbirci koriste se u nastavi Geografije u OŠ Matka Laginje.

Autorica: Anamarija Končić, prof. geografije

SADRŽAJ

1. Europske regije	3
2. Europske rijeke i jezera	4
3. Kretanje broja stanovnika Europe	6
4. Narodi Europe	7
5. Gospodarstvo Europe I.	8
6. Gospodarstvo Europe II.....	10
7. Europske integracije i organizacije I.	11
8. Europske integracije i organizacije II.	13
9. Europska unija.....	15
10. Značenje Europske unije	16
11. Srednja Europa-slijepa karta	18
12. Njemačka-gospodarska velesila.....	19
13. Njemačka-regionalni pregled.....	20
14. Južna Europa-slijepa karta.....	22
15. Italija u središtu Sredozemlja.....	23
16. Italija-nejednaki regionalni razvoj	25
17. Geografske posebnosti Bosne i Hercegovine.....	27
18. Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske.....	29
19. Francuska.....	31
20. Države Sjeverne Europe	33
21. Istočna Europa-položaj i prirodna obilježja	35
22. Istočna Europa-stanovništvo i gospodarstvo	37

EUROPSKE REGIJE

Koristeći tematske karte u udžbeniku u lekciji Europske regije različitim bojama pobojaj regije Europe, a zatim u tablicu upiši imena država u svakoj regiji. Hrvatsku upiši samo u Srednju Europu.

	Srednja Europa	Južna Europa	Jugoistočna Europa	Zapadna Europa	Sjeverna Europa	Istočna Europa
boja na karti						
D R Ž A V E	1.	1.	1.	1.	1.	1.
	2.	2.	2.	2.	2.	2.
	3.	3.	3.	3.	3.	3.
	4.	4.	4.	4.	4.	4.
	5.	5.	5.	5.	5.	
	6.	6.	6.	6.	6.	
	7.	7.	7.	7.	7.	
	8.	8.			8.	
	9.	9.				
	10.	10. Cipar				

EUROPSKE RIJEKE I JEZERA

(Radni list za samostalno učenje)

PROČITAJ TEKST LEKCIJE RIJEKE I JEZERA U UDŽBENIKU NA STR. 29.-33.

Dopuni rečenice:

- Riječna mreža u Europi je,, razvijena.
- Najdulje rijeke nalaze se u i Europi.
- Upiši kakav je vodostaj u sljedećim europskim regijama:
 - Zapadna Europa:
 - Srednja Europa:
 - Istočna Europa:
 - Sjeverna Europa:
 - Sredozemlje:

Koristeći tematsku kartu europskih sljevova u udžbeniku i kartu Europe u atlasu upiši na odgovarajuća mjesta u tablici imena sljedećih rijeka: RAJNA, RHONE, PO, SJEVERNA DVINA, ZAPADNA DVINA (DAUGAVA), Odra, DUNAV, EBRO, LABA, PEČORA, SEINE, VOLGA, VISLA, NERETVA, LOIRE, TEJO, DNJEPAR, VARDAR, THAMES, MARICA, DON, NEVA

SLIJEV	RIJEKE
Arktičkog oceana	1.
	2.
Norveškog mora	brojne kratke rijeke
Baltičkog mora	1.
	2.
	3.
	4.
Sjevernoga mora	1.
	2.
	3.
Manji atlantski sljevovi	1.
	2.
	3.
Sredozemnog mora	1.
	2.
	3.
	4.
	5.
	6.
Crnog mora	1.
	2.
	3.
Kaspijskog jezera	1.

Prisjeti se gradiva petog razreda pa upiši tipove prirodnih jezera prema postanku:

1. PRIRODNA:

-
-
-
-

2. UMJETNA

Dopuni tablicu:

JEZERO	PREMA POSTANKU
Kaspijsko	
Jezera na sjeveru Europe i u Alpama	
Neni, Albano	
Ohridsko, Prespansko	
Kaali	
Jezera na Volgi	

Jezera iz tablice u udžbeniku na stranici 33 potraži na karti Europe.

Dopuni tablicu:

Najdulja europska rijeka	
Rijeka s najvećim protokom u Europi	
Najprometnija europska rijeka	
Plovni put od Sjevernog do Crnog mora	
Najpogodnije riječno ušće za izgradnju luka	
Najveće jezero na Zemlji	
Rijeka s najvećim umjetnim jezerima u Europi	

ZAKLJUČAK

Objasni kakvo je gospodarsko značenje europskih rijeka i jezera te kako utječu na život ljudi u Europi.

KRETANJE BROJA STANOVNIKA EUROPE

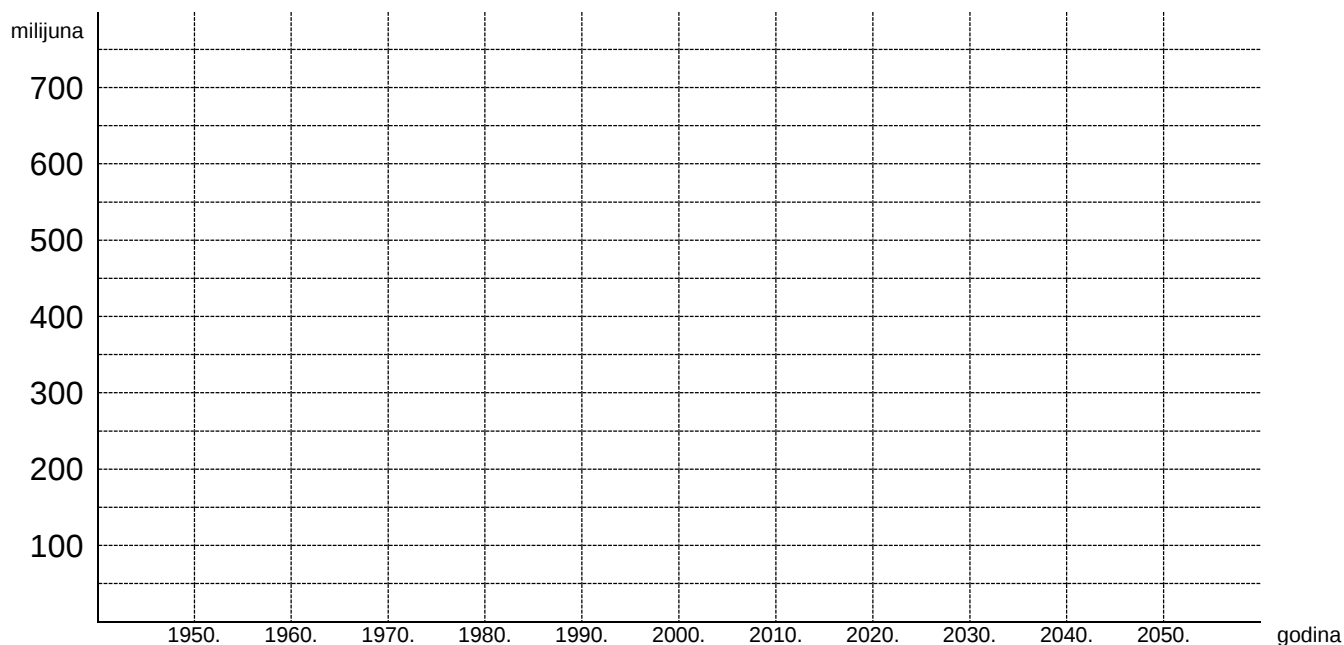
Prema podacima iz tablice nacrtaj dijagram kretanja broja stanovnika Europe od 1950. godine s predviđanjima za 2030., 2040. i 2050. godinu.

Prema prikazanim podacima napiši zaključak o kretanju broja stanovnika Europe.

Izvor: data.un.org	broj stanovnika (u milijunima)
2050.-predviđanje	703 028
2040.-predviđanje	722 102
2030.-predviđanje	738 433
2020.	749 524
2010.	738 145
2000.	728 164
1990.	724 139
1980.	694 279
1970.	656 999
1960.	605 817
1950.	548 867

Naslov: _____

Izvor: _____

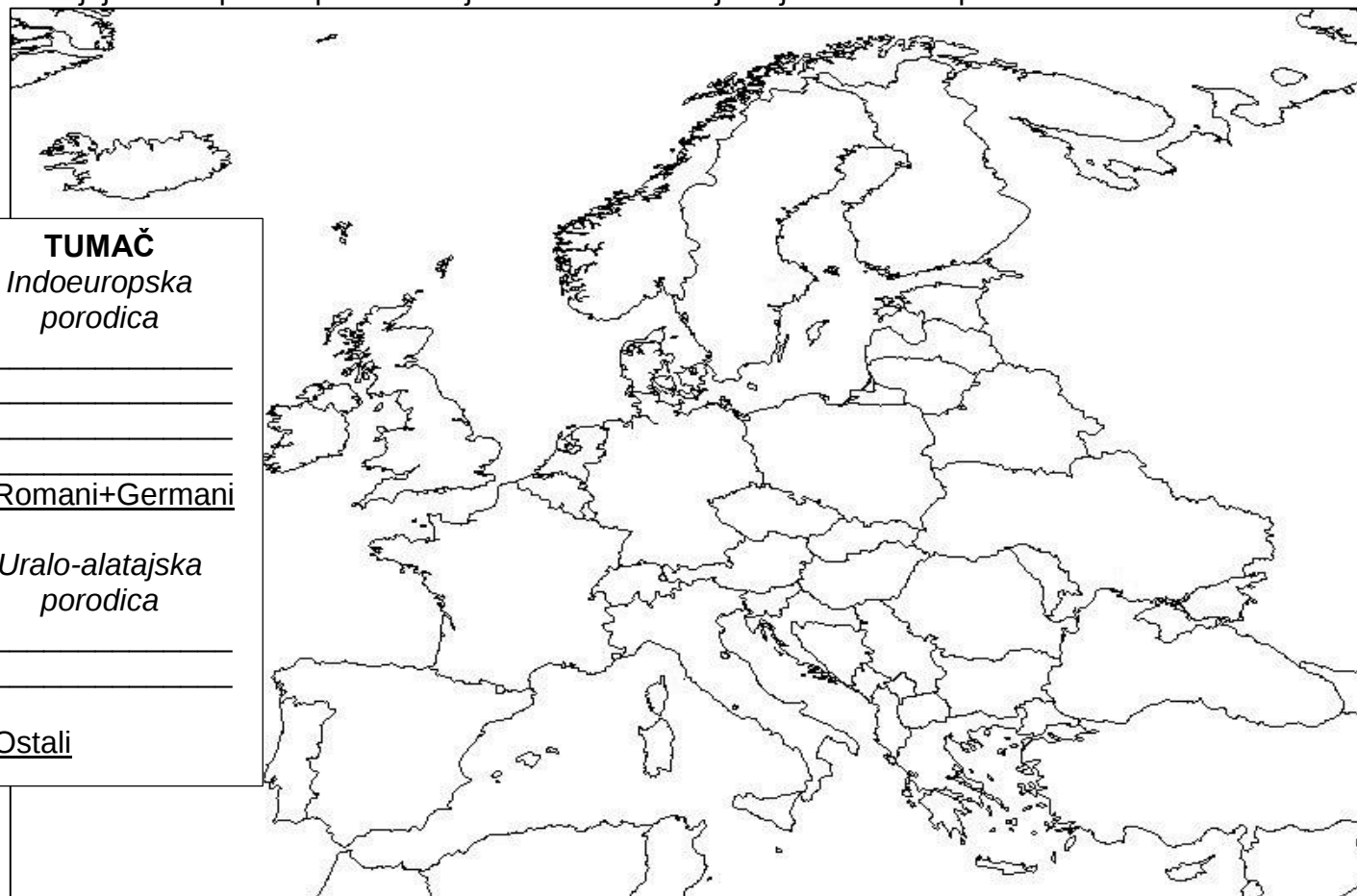
NARODI EUROPE

Na odgovarajuća mjesta u tablici upiši imena **DRŽAVA** prema prevladavajućim skupinama naroda u njima.

(Koristi udžbenik, str. 51.-karta i tablica!) Upisuješ nazive 44 europske države, Tursku i Rusiju.

Indoeuropska porodica				Uralo-altajska porodica		Ostali
Slaveni	Romani	Germani	Ostali	Ugro-finci	Altajci	
1.	1.	1.	1.	1.	1.	1. (Baskija)
2..	2.	2.	2.	2.		2.
3.	3.	3.	3.	3.		
4.	4.	4.	4.			
5.	5.	5.	5.			
6.	6.	6.	6.			
7.	7.	7.				
8.	8.	8.				
9.	9.	9.				
10.	10.	10.				
11.	Romani + Germani					
12.	1.					
13.	2..					

Pobojaj države prema prevladavajućim narodima koji u njima žive i dopuni tumač.

GOSPODARSTVO EUROPE I.

(Radni list za samostalno učenje)

Na odgovarajuća mjesta u tablici upiši sljedeće djelatnosti:

POLJOPRIVREDA, TURIZAM, ZDRAVSTVO, TRGOVINA, ŠUMARSTVO, VOJSKA, BANKARSTVO, INDUSTRIJA, DRŽAVNA UPRAVA, LOV, RUDARSTVO, PROIZVODNI OBRT, USLUŽNI OBRT, RIBARSTVO, KULTURA, GRADITELJSTVO, POLICIJA, PROMET, ŠKOLSTVO, UGOSTITELJSTVO, ZNANOST.

Primarne djelatnosti	Sekundarne djelatnosti	Tercijarne djelatnosti	Kvartarne djelatnosti

Pročitaj dio lekcije *Gospodarstvo Europe* u udžbeniku od 58. do 66. str. (odlomci *Preduvjeti gospodarskog razvoja*, *Poljoprivreda*, *Šumarstvo*, *Ribarstvo* i *Industrijalizacija i tercijarizacija*) pa riješi sljedeće zadatke. Ovaj list zalijepi u svoju bilježnicu i iz njega uči o obilježjima gospodarstva Europe.

Navedi razloge zbog kojih je EUROPA JEDAN OD **NAJRAZVIJENIJIH KONTINENATA**.

POLJOPRIVREDA

Što u Europi omogućava visoku razvijenost poljoprivrede?

Kada poljoprivredu nazivamo visoko razvijenom?

Navedi poljoprivredne kulture koje se uzgajaju u Europi i za svaku kulturu navedi gdje se najviše uzgaja.

ŠUMARSTVO

U kojem dijelu Europe je razvijeno šumarstvo i koja se industrija na njega veže?

RIBARSTVO

Navedi mora bogata ribom i glavne ribolovne države.

INDUSTRIJALIZACIJA

Kada počinje industrijalizacija Europe?

Koje promjene uzrokuje industrijalizacija?

Kako se mijenja redoslijed sektora djelatnosti potaknuto industrijalizacijom?

Koji proces potiče industrijalizacija?

Što je urbanizacija?

Što je aglomeracija?

Što je konurbacija?

TERCIJARIZACIJA

Zašto se u Europi u drugoj polovici 20. stoljeća smanjuje broj zaposlenih u industriji?

Koji sektor(i) djelatnosti tada u Europi počinju imati sve veće značenje?

Prema prethodnom odgovoru, stvori definiciju tercijarizacije.

Na kojim se lokacijama danas razvija industrija Europe? Zašto na tim lokacijama?

Kakav stupanj obrazovanja moraju imati današnji industrijski radnici u Europi?

GOSPODARSTVO EUROPE II.

(Radni list za samostalno učenje)

RUDE I IZVORI ENERGIJE

Zašto se rude uvoze u Europu? _____

Upiši kakvo značenje u Europi imaju sljedeći izvori energije:

- Ugljen _____
- Nafta i plin _____
- Hidroenergija _____
- Nuklearna energija _____

TERCIJARNE DJELATNOSTI

Kakva je važnost tercijarnih djelatnosti u Europi? _____

Koje se važne tercijarne djelatnosti razvijaju u Europi? _____

Gdje je u Europi najrazvijeniji turizam? _____

Što je promet? _____

PROMETNO UJEDINJAVANJE EUROPE

Europa se prometno ujedinjuje stvaranjem zajedničkog prometnog sustava kojim će povezati prometno razvijeni zapad s manje razvijenim istokom.

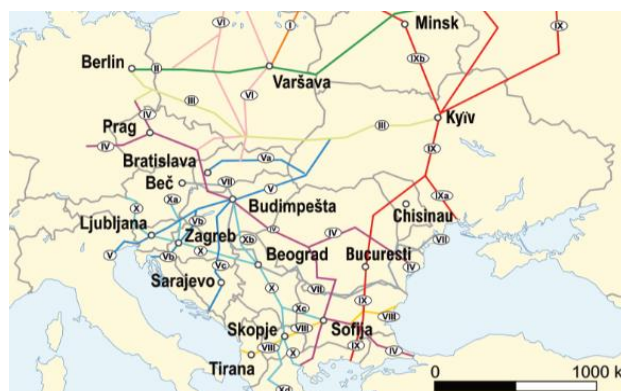
Upiši kako se to provodi u sljedećim vrstama prometa:

- CESTOVNI PROMET _____
- ŽELJEZNIČKI PROMET _____
- ZRAČNI PROMET _____
- POMORSKI PROMET _____
- RIJEČNI PROMET _____

Što je kontejnerski promet i što omogućava? _____

Koliko je u Europi paneuropskih prometnih koridora? _____

Na karti paneuropskih prometnih koridora crvenom bojom podebljaj one važne za Hrvatsku (V, Vb, Vc, VII, X).

EUROPSKE INTEGRACIJE I ORGANIZACIJE I.

(Radni list za samostalno učenje)

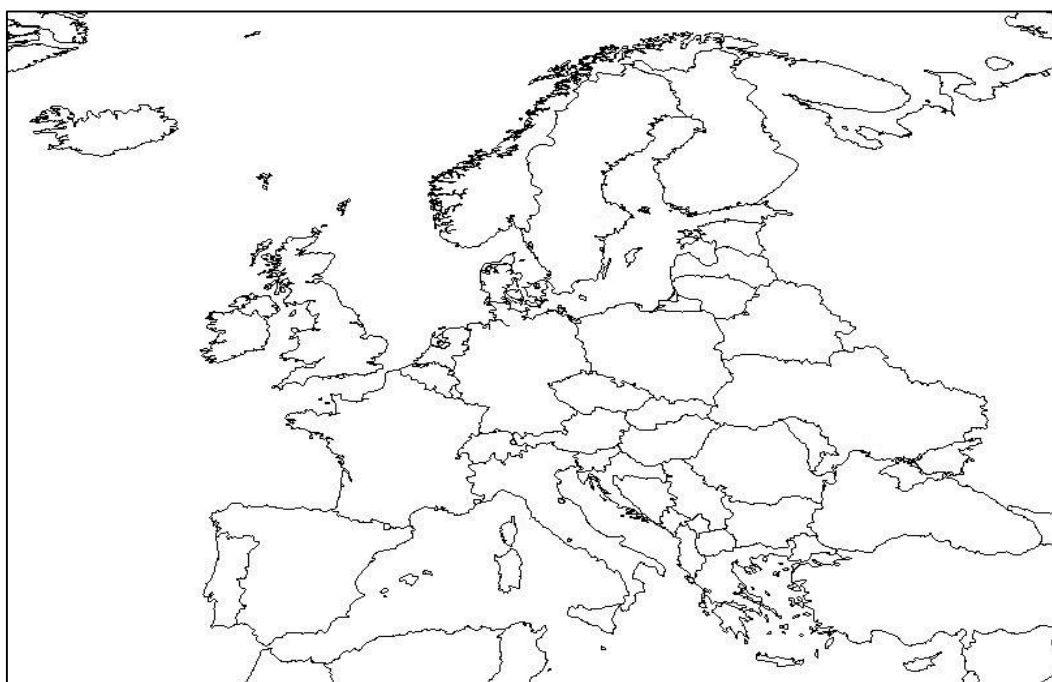
Pročitaj tekst odlomka *Gospodarske organizacije u Europi* u udžbeniku na stranicama 79 i 80 pa riješi sljedeće zadatke:

Dopuni tablicu:

	značenje akronima	godina osnutka	sjedište	razlog osnivanja
EFTA				

Na slijepoj karti Europe:

- kosim crtama ispunj države prve članice EFTE
- crvenom bojom pobočaj današnje članice EFTE

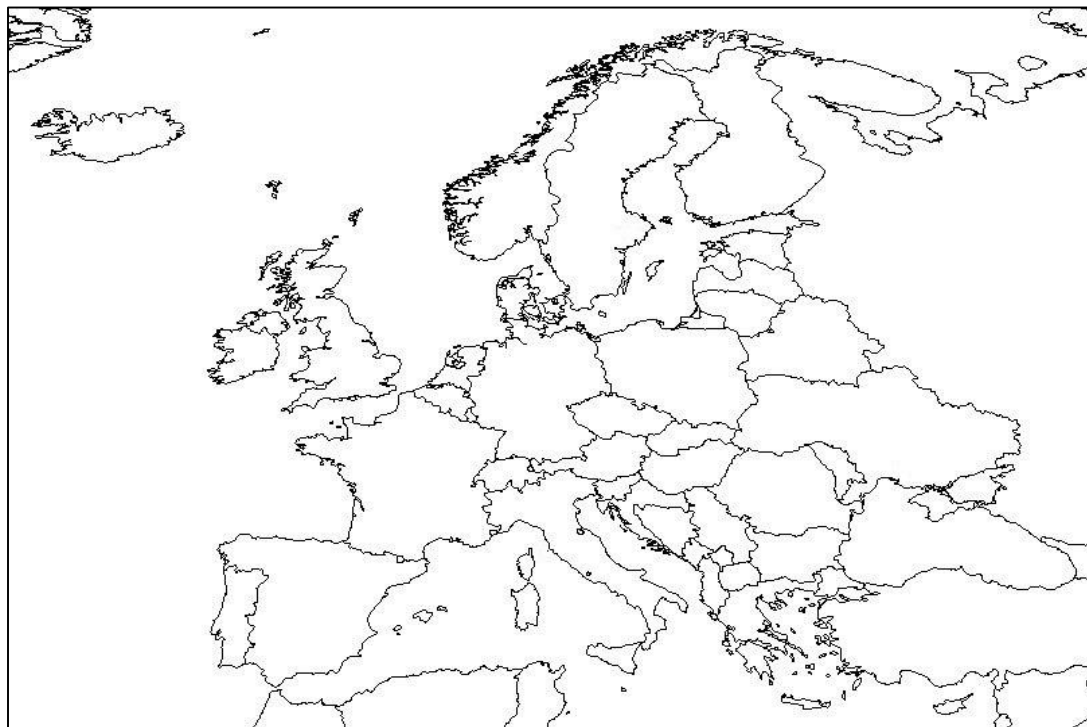

Dopuni tablicu:

	značenje akronima	godina osnutka	sjedište	razlog osnivanja
OECD				

Na slijepoj karti Europe:

- zelenom bojom pobočaj europske članice OECD-a

	značenje akronima	godina osnutka	razlog osnivanja
CEFTA			

Na slijepoj karti Europe:

- narančastom bojom pobočaj države koje su u različito vrijeme bile članice CEFTA-e
- iscrtaj kosim crtama one države koje su i danas članice CEFTA-e

EUROPSKE INTEGRACIJE I ORGANIZACIJE II.

(Radni list za samostalno učenje)

Pročitaj tekst odlomka Političke organizacije i vojni savezi i Shengenski prostor u udžbeniku na stranicama 81-83 pa riješi sljedeće zadatke:

Vijeće Europe

- Zašto je osnovano Vijeće Europe? _____

- Koje je godine osnovano? _____
- U kojem gradu mu je sjedište? _____
- Koje su mu glavne zadaće? _____

- Koliko članica ima? _____
- Koje dvije europske države još nisu članice Vijeća Europe? _____
- Kako izgleda zastava Vijeća Europe? _____

- Koja je skladba himna Vijeća Europe? _____

- Koja je organizacija preuzela himnu i zastavu Vijeća Europe? _____

NATO

- Koje je značenje akronima NATO? _____

- Koje je godine osnovan? _____
- U kojem gradu mu je sjedište? _____
- Koji su mu ciljevi? _____

- Koju ulogu ima Partnerstvo za mir? _____

- Uz pomoć teksta i tematske karte u udžbeniku na str. 82 pobočaj na slijepoj karti žutom bojom sve europske članice NATO saveza.

SHENGENSKI PROSTOR

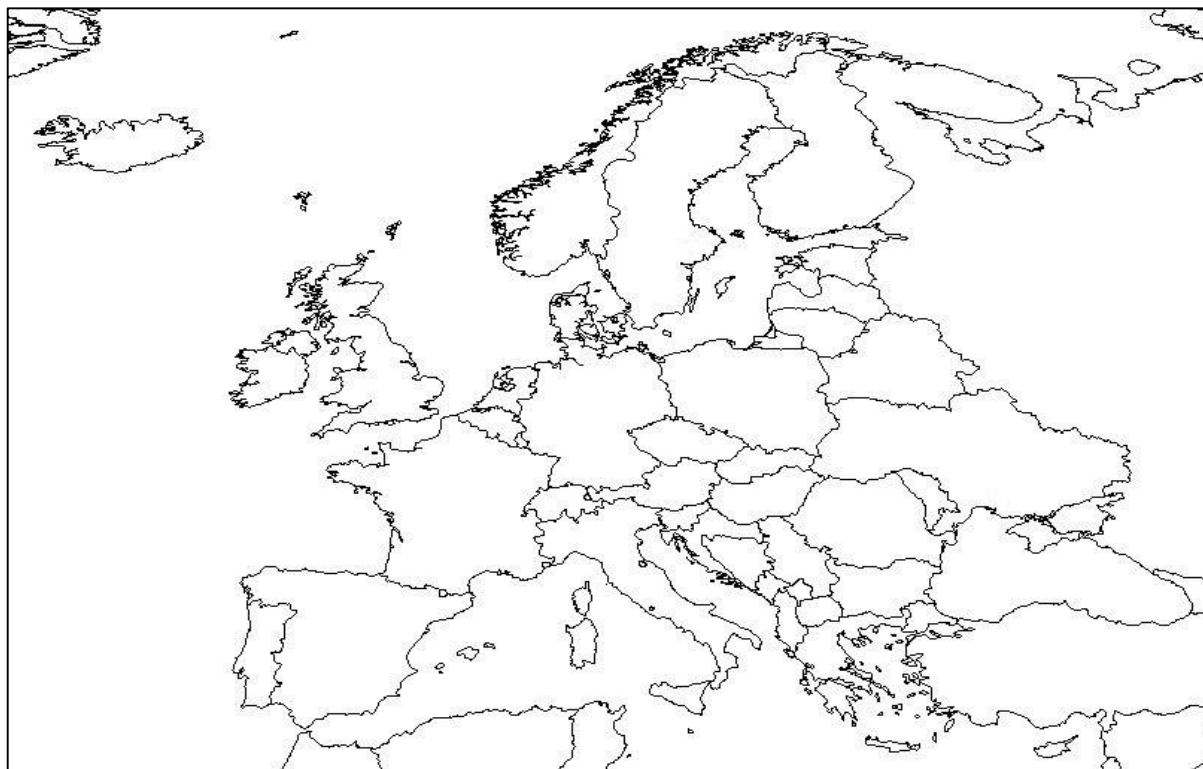
- Što je shengenski prostor? _____

- Što taj sporazum omogućava građanima država članica? _____

- Hrvatska je ušla u shengenski prostor 1.1.2023. godine.
- Koristeći tematsku kartu u udžbeniku na str. 83. pobočaj na slijepoj karti države shengenskog prostora u Europi

EUROPSKA UNIJA

Koristeći kartu članica Europske unije u udžbeniku na stranici 85. pobočaj na slijepoj karti Europe države članice Europske unije tako da države koje su ušle u EU u istoj godini pobojaš istom bojom. Zatim imena tih država upiši u stupce s odgovarajućom godinom pristupanja EU.

1957.	1973.	1981.	1986.	1995.	
1.	7.	10.	11.	13.	
2.	8.		12.	14.	
3.	9.				15.
4.					
5.					
6.					

2004.		2007.	2013.
16.	21.	26.	28.
17.	22.	27.	
18.	23.		
19.	24.		
20.	25.		

U popisu država članica u tablici prekriži crvenom bojom onu državu koja je izašla iz EU 2020. godine.

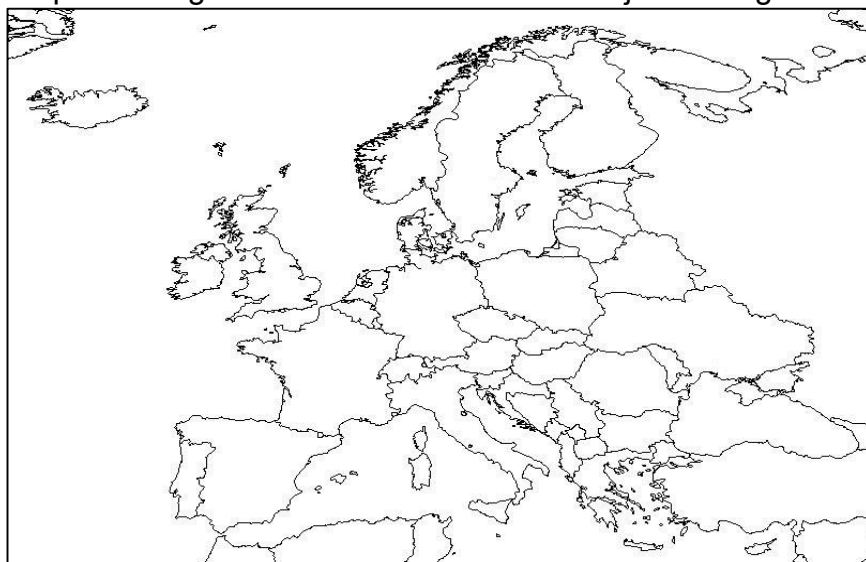
ZNAČENJE EUROPSKE UNIJE

(Radni list za samostalno učenje)

Sljedeće zadatke riješi pomoću teksta u udžbeniku na stranicama 84.-89.

- Prepiši iz udžbenika 8 osnovnih ciljeva EU (skraćeno!):

- Na slijepoj karti Europe prema tumaču pobojaj države eurozone, države izvan EU koje prema dogovoru koriste euro i države koje bez dogovora koriste euro

tumač	
☐	države eurozone
☐	države izvan EU koje koriste euro prema dogovoru
☐	države koje koriste euro bez dogovora

- Ispuni sljedeće vrpčaste dijagrame prema njihovim naslovima

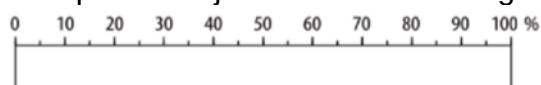
Udio površine EU u ukupnoj površini Europe

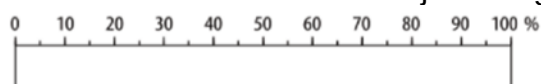
Udio proizvodnje svih dobara i usluga u ukupnoj proizvodnji Europe

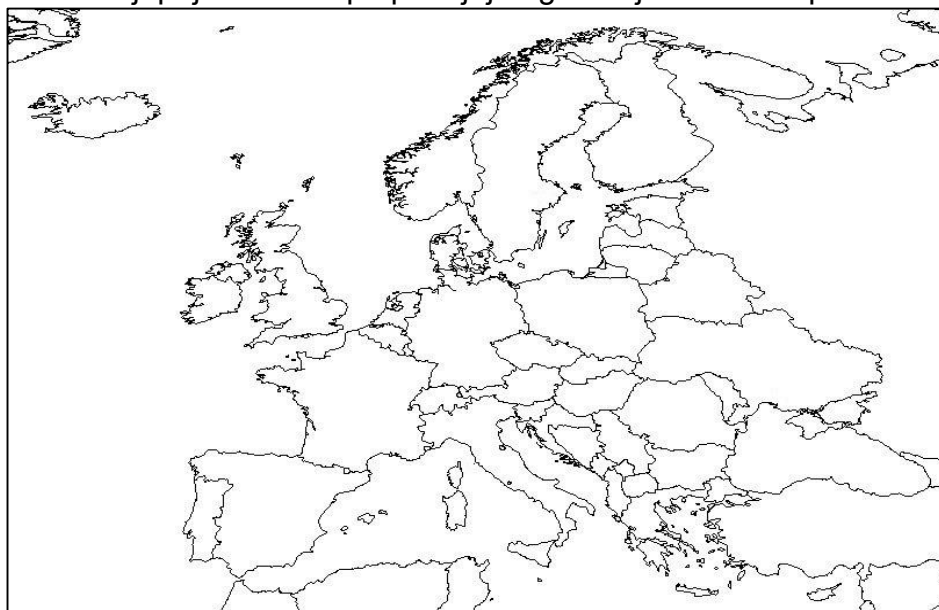
Udio proizvodnje svih dobara i usluga u svjetskoj proizvodnji

Udio članica EU u nadzoru svjetske trgovine

- Na slijepoj karti Europe pobojaj odgovarajuće države prema tumaču.

tumač

☐

države s najvećim gospodarstvima EU

☐

države s najvećim dohotkom po stan. U EU

☐

države koje dohotkom najviše zaostaju za prosjekom EU

- Dopluni tablicu:

Naziv institucije na čelu EU	Sjedište institucije	Zadaće institucije

- Objasni zašto je EU najvažnija integracija u svijetu.

SREDNJA EUROPA
SLIJEPA KARTA

NJEMAČKA-GOSPODARSKA VELESILA

(Radni list za samostalno učenje)

Pročitaj odlomak Vrijedan središnji položaj (udžbenik, str. 102.) pa riješi zadatke:

1. Objasni zašto Njemačka ima povoljan geografski položaj. _____

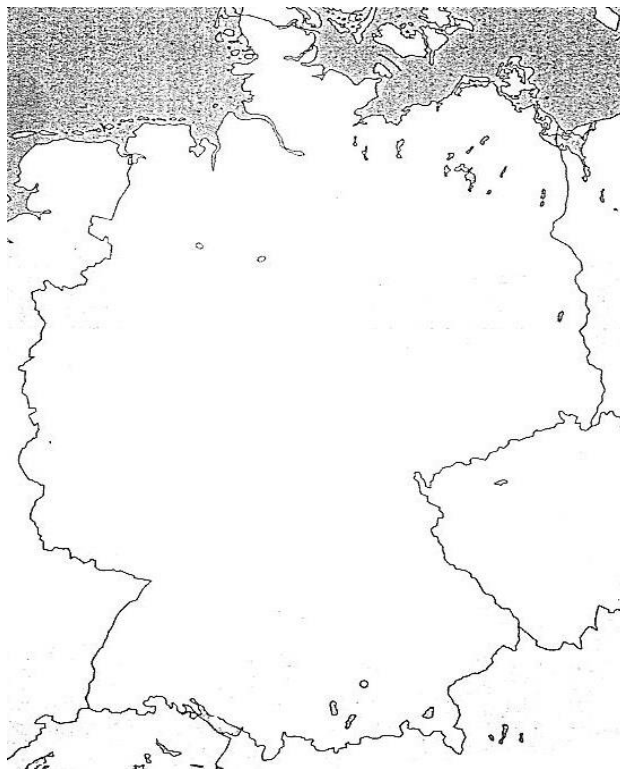
Pročitaj odlomak Najmnogoljudnija u Srednjoj Europi (udžbenik, str. 103.) pa riješi zadatke:

2. Kolika je apsolutna, a kolika prosječna naseljenost Njemačke? _____

3. Zašto broj stanovnika Njemačke raste? _____

4. Kakav je stupanj urbanizacije u Njemačkoj? _____
5. Koliko saveznih republika ima Njemačka? _____

6. Ucrtaj na slijepu kartu Njemačke gradove s više od milijun stanovnika u gradskom području i upiši im imena.

Pročitaj odlomak Gospodarska velesila (udžbenik, str. 104. i 105.) pa riješi zadatke:

7. Prema kojim pokazateljima je Njemačka vodeća gospodarska velesila svijeta? _____

8. Koje poljoprivredne kulture se najviše proizvode u Njemačkoj? _____

9. Kada je rudarstvo imalo veće značenje nego danas u Njemačkoj? _____

10. Zašto je industrija Njemačke tako razvijena i zašto u njoj radi malo radnika? _____

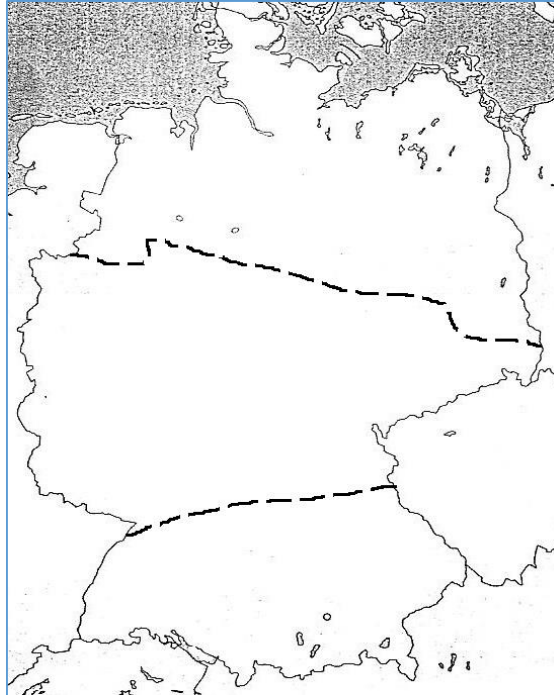
11. Koje industrijske grane se razvijaju u Njemačkoj? _____

12. Koliki udio BDP-a ostvaruje tercijarni sektor u Njemačkoj? _____
13. Koje su najvažnije djelatnosti tercijarnog sektora u Njemačkoj? _____

NJEMAČKA-REGIONALNI PREGLED

(Radni list za samostalno učenje)

Pobojaj različitim bojama regije Njemačke i na karti upiši nazive regija.

JUŽNA NJEMAČKA

Koji reljefni dijelovi, a koje savezne zemlje se prostiru u Južnoj Njemačkoj?

Navedi gospodarske djelatnosti koje se najsnažnije razvijaju u Južnoj Njemačkoj.

Sljedeće gradove poveži crtama s odgovarajućim tvornicama:

München

Siemens i MAN

Ingolstadt

Audi

Nürnberg

BMW

Stuttgart

Daimler

Gradove iz prethodnog zadatka ucrtaj na slijepoj karti Južne Njemačke.

SREDNJA NJEMAČKA

Koji reljefni dio se prostire Srednjom Njemačkom?

Što je Ruhr?

Koje se gospodarske djelatnosti razvijaju u Porajnju?

Koje se gospodarske djelatnosti razvijaju u istočnom dijelu njemačkog sredogorja?

SJEVERNA NJEMAČKA

Koji reljefni dio se prostire Sjevernom Njemačkom?

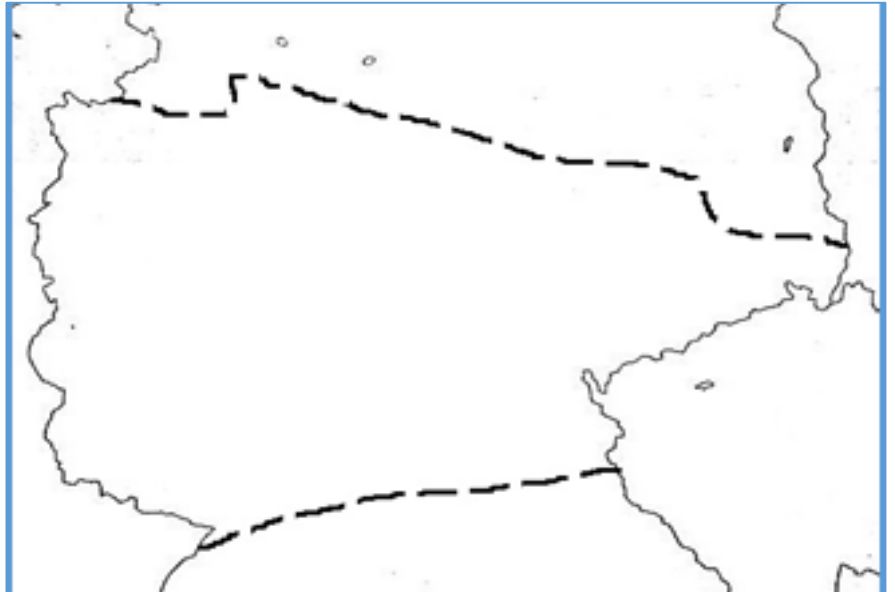
Koje se gospodarske djelatnosti razvijaju na sjeveru Njemačke?

Na slijepoj karti Sjeverne Njemačke ucrtaj:

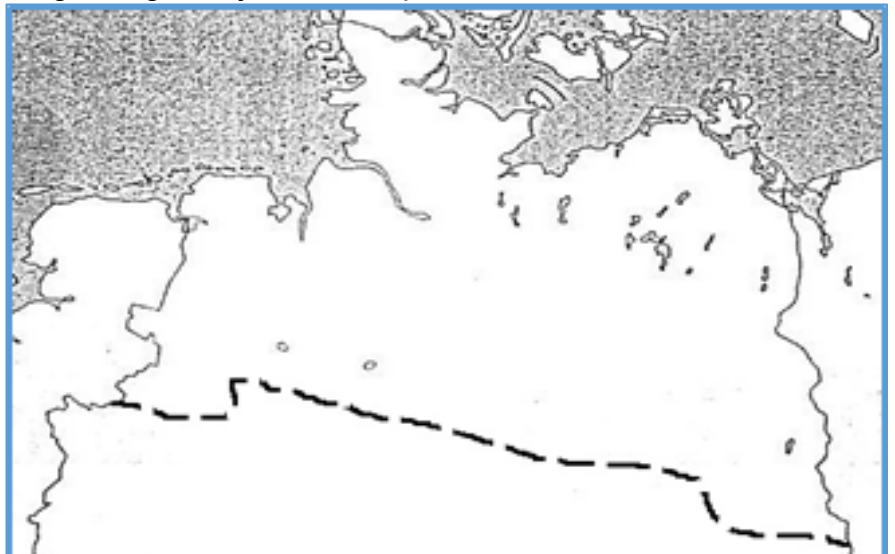
- plavim crtama sljedeće rijeke: Ems, Weser, Elbe, Oder

Na slijepoj karti Srednje Njemačke:

- različitim bojama pobočaj Porajnje i istočni dio njemačkog sredogorja.
- plavom crtom ucrtaj rijeku Rajnu
- kosim crtama iscrtaj Ruhr
- kartografskim znakovima ucrtaj sljedeće gradove i upiši njihova imena:
 - Düsseldorf
 - Köln
 - Frankfurt na Majni
 - Leipzig
 - Dresden

- odgovarajućim kartografskim znakom kanal Mittelland
- na odgovarajuće rijeke dvije najvažnije njemačke luke i upiši imena
- glavni grad Njemačke i upiši mu ime

JUŽNA EUROPA SLIJEPA KARTA

ITALIJA-u središtu Sredozemlja

(Radni list za samostalno učenje)

1. Kakav je geografski položaj Italije unutar Sredozemlja? _____
2. Koje gospodarske djelatnosti omogućava takav položaj? _____

Sljedeće zadatke riješi na slijepoj karti Italije:

3. Na otoke koji pripadaju Italiji upiši njihova imena.
4. Pružanje dva mlada planinska lanca označi crvenim crtama i na njima napiši kako se ti planinski lanci zovu.
5. Nizinu na sjeveru Italije pobočaj zelenom bojom i upiši njezino ime.
6. Ucrtaj plavom bojom cijele tokove sljedećih rijeka i na kartu upiši njihova imena:
 - rijeka po kojoj je Padska nizina dobila ime
 - rijeka koja protječe kroz glavni grad Italije
 - rijeka koja protječe kroz Firenzu i Pisu
7. Ucrtaj plavom bojom sljedeća jezera i na kartu upiši njihova imena:
 - Maggiore
 - Como
 - Garda

Riješi 8. zadatak pomoću statističkog dodatka:

8. Koja je Italija u poretku južноеuropskih država prema:
 - broju stanovnika: _____
 - BND-u: _____
 - površini: _____
 - broju osobnih automobila na 100 stan.: _____
 - gustoći naseljenosti: _____
 - udjelu internetskih korisnika u stanovništvu: _____
9. Na karti Italije u atlasu potraži (na jugu) pokrajinu Molise pa ju žutom bojom pobočaj na slijepoj karti. Pokrajina Molise nama je važna zato što _____
10. Koji su dijelovi Italije gusto, a koji rijetko naseljeni i zašto? _____

11. Na slijepoj karti ucrtaj strelicom smjer kretanja unutarnjih talijanskih migracija.
12. Koji je razlog starenju talijanske populacije? _____
13. Zašto broj stanovnika u Italiji ne raste unatoč useljavanju od 80.-ih godina 20. stoljeća? _____

14. Navedi četiri najveća gospodarska problema Italije. _____

15. Navedi međunarodne organizacije spomenute u tekstu lekcije kojih je Italija članica ili koje imaju sjedište u Italiji. _____

ITALIJA-NEJEDNAKI REGIONALNI RAZVOJ

(Radni list za samostalno učenje)

Na karti pobočaj regije Italije i upiši njihova imena

SJEVERNA ITALIJA

Koliki je udio stanovništva, a koliki BDP-a u Sjevernoj Italiji?

Koja je nizina gospodarska jezgra Sjeverne Italije?

Zašto poljodjelstvo u Padskoj nizini postiže visoke prinose?

Koje se poljoprivredne kulture uzgajaju u Sjevernoj Italiji?

Koje se gospodarske djelatnosti razvijaju u talijanskim Alpama? _____

- Na karti ucrtaj tri grada industrijskog trokuta i upiši njihova imena.
- Najveću talijansku luku na karti zaokruži crvenom bojom.
- Na odgovarajuća mjesta ucrtaj Veneciju i Bolognu.
- Zelenom bojom pobočaj Padsku nizinu
- Plavom bojom ucrtaj rijeku Po
- Smeđom bojom pobočaj Alpe

SREDNJA ITALIJA

Koliki je udio stanovništva, a koliki BDP-a u Srednjoj Italiji?

Opiši razlike u gospodarskom razvoju između istočne i zapadne obale u Srednjoj Italiji.

Opiši razlike u gospodarskoj razvijenosti između planinskog i obalnog prostora.

JUŽNA ITALIJA

Koliki je udio stanovništva, a koliki BDP-a u Južnoj Italiji?

Objasni razloge slabijeg gospodarskog razvoja Južne Italije.

Koje su najvažnije gospodarske djelatnosti Južne Italije?

Na karti ucrtaj:

- glavni grad Italije i upiši mu ime
- najveći grad na rijeci Arno i upiši mu ime
- grad na Jadranskoj obali najusmjereniji na turizam i upiši mu ime
- rijeke Arno i Tiber
- San Marino označi plavom točkom
- površinom najmanju državu svijeta i sjedište Katoličke crkve označi crvenom točkom i upiši joj ime

Na karti:

- talijanske otoke koji pripadaju Južnoj Italiji pobočaj žutom bojom i upiši im imena
- ucrtaj dva glavna industrijska središta Južne Italije i upiši im imena
- ucrtaj najvažnije gradove na talijanskoj „peti“ i upiši im imena
- crvenim trokutićima ucrtaj aktivne talijanske vulkane

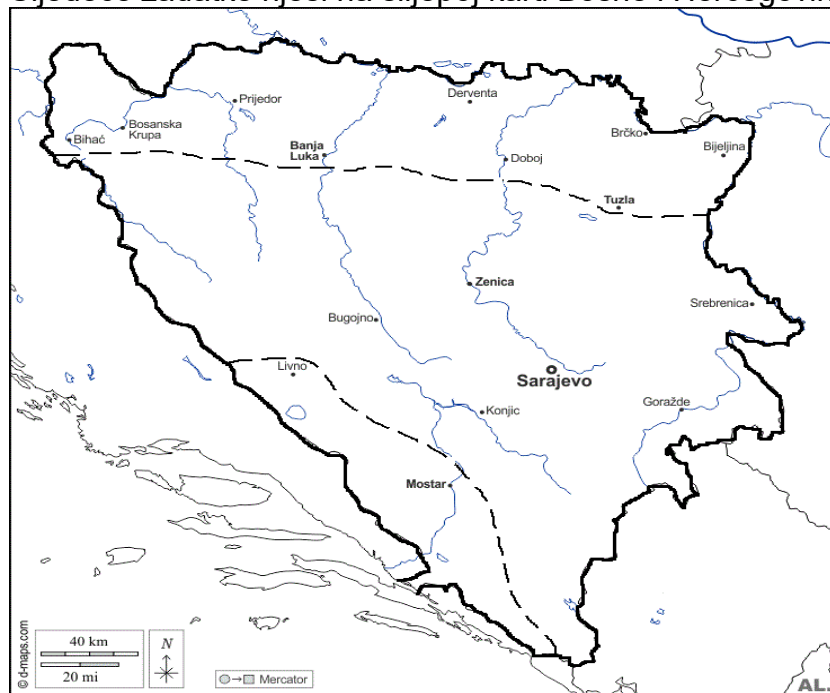

GEOGRAFSKE POSEBNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

(Radni list za samostalno učenje)

RELJEF I VODE

Sljedeće zadatke riješi na slijepoj karti Bosne i Hercegovine

TUMAČ

- Na karti su isprekidanim linijama odvojene tri reljefne cjeline B i H. Svaku reljefnu cjelinu pobočaj drugom bojom pa izradi tumač u kojemu ćeš napisati nazive tih reljefnih cjelina.
- Uz odgovarajuće rijeke napiši: Sava, Una, Vrbas, Bosna, Drina, Neretva.
- Crvenom bojom zaokruži Sarajevsko-zeničku kotlinu.

KLIMA

- Prevladavajuća klima je _____
- Klima na planinskim vrhovima je _____
- Klima niske Hercegovine je _____

SASTAVNICE BOSNE I HERCEGOVINE

- Od kojih se entiteta i distrikta sastoji BiH (prema Daytonskom sporazumu)?

- Riješi zadatak 4. u radnoj bilježnici na 117 stranici.

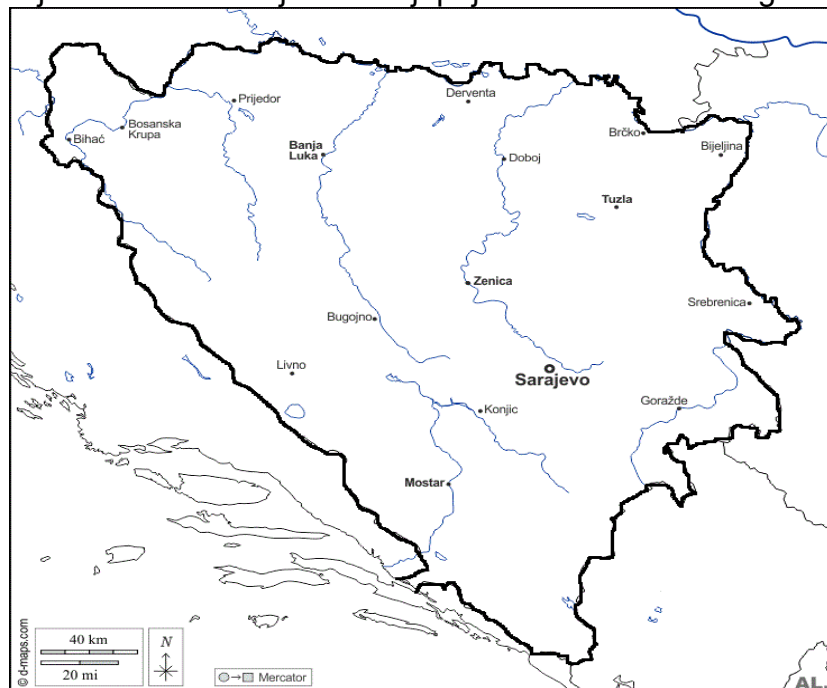
STANOVNIŠTVO

- Popuni tablicu:

narodi	vjeroispovjesti	službeni jezici	službena pisma

- Što se događa s brojem stanovnika BiH u 21. stoljeću? _____
- Kakvo je prirodno kretanje stanovništva BiH? _____

Sljedeće zadatke riješi na slijepoj karti Bosne i Hercegovine:

- Na karti crvenom bojom pobočaj najgušće naseljene dijelove BiH prema tekstu iz udžbenika na 162. stranici.
- Plavom bojom zaokruži glavni grad BiH.
- Zelenom bojom zaokruži najveći grad Hercegovine.
- Zaokruži olovkom preostala industrijska središta spomenuta u tekstu udžbenika.

GOSPODARSTVO

- Nabroji barem tri velika gospodarska problema BiH. _____

Za svaki sektor djelatnosti nabroji potencijale za gospodarski razvoj:

	potencijali
PRIMARNI	
SEKUNDARNI	
TERCIJARNI	

UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE

(Radni list za samostalno učenje)

Pročitaj u udžbeniku tekst lekcija **Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske-opća obilježja** i **Sastavnice Ujedinjenog Kraljevstva** pa riješi sljedeće zadatke:

- Na kojim je kontinentima Britansko Carstvo imalo kolonije? _____

RELJEF

- Kakav reljef prevladava na JI UK i koja se djelatnost na njemu razvija? _____

- Nabroji stare gore spomenute u tekstu lekcije. _____

- Koje se gospodarske djelatnosti vežu uz stare gore u UK? _____

- Riješi 1. zadatak u radnoj bilježnici na 129 stranici koristeći kartu u atlasu.

KLIMA

- Koji je razlog da zapadne padine britanskog gorja primaju više padalina od istočnih? _____

STANOVNIŠTVO

- Obrazloži tvrdnju „UK je neravnomjerno naseljeno“. _____

- Obrazloži tvrdnju „UK je useljenička država“. _____

- Kakvo je prirodno kretanje stanovništva u UK? _____

GOSPODARSTVO

- U kojem razdoblju je UK bilo gospodarska sila? _____

- Kada i zbog čega se u UK događa pad gospodarstva? _____

- Na čemu se temeljio razvoj industrije u UK do polovice 20. stoljeća? _____

- Što se događa sa (starom) industrijom u UK sredinom 20. stoljeća? _____

- Koje su djelatnosti zamijenile staru industriju u UK? _____

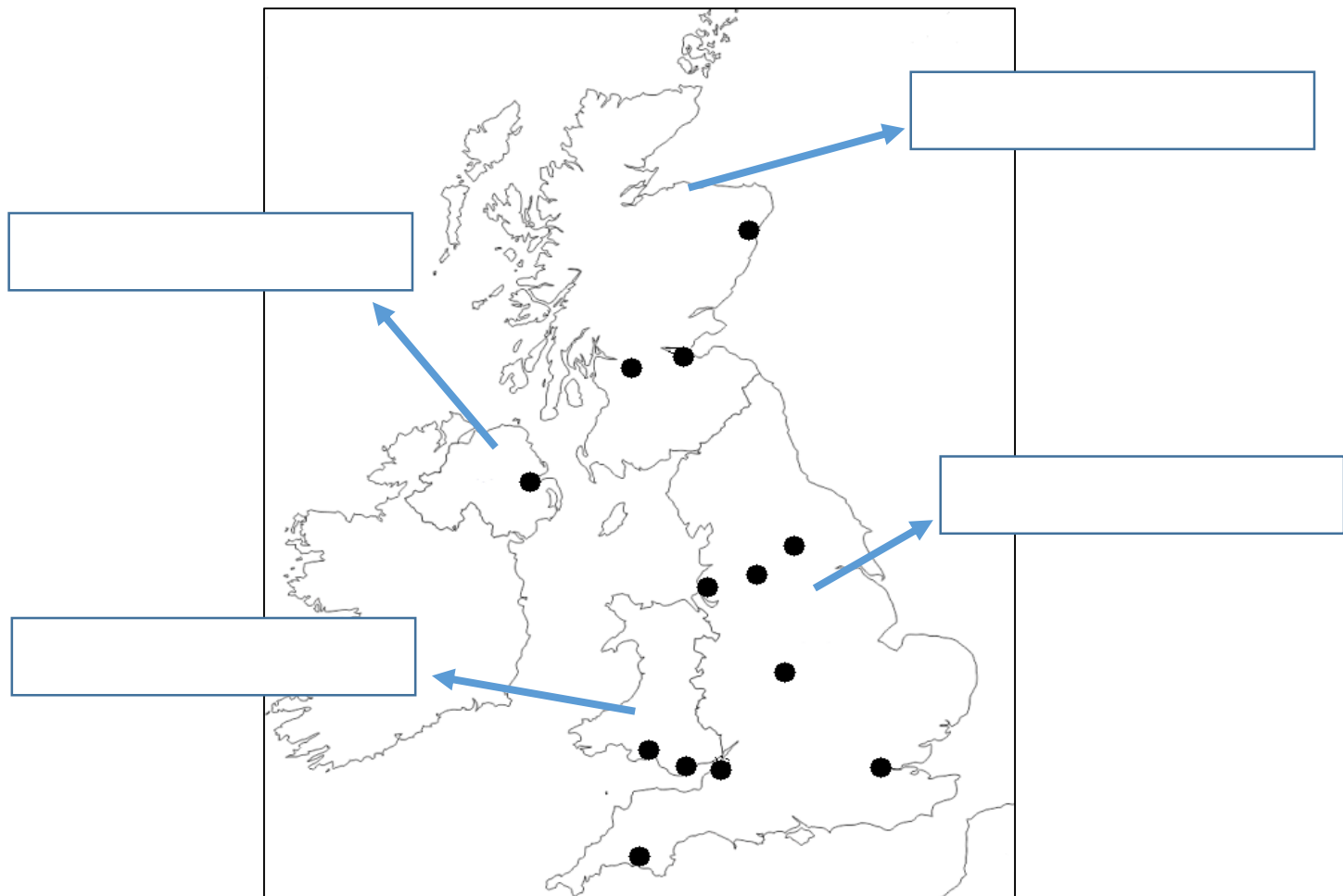
Različitim bojama pobočaj četiri sastavnice Ujedinjenog Kraljevstva pa u odgovarajuće pravokutnike upiši njihova imena.

Sljedeće pojmove upiši ispod imena odgovarajućih sastavnica UK.

• najslabije naseljena	• najgorovitija
• najnaseljenija	• ostala dio UK nakon osamostaljenja Irske
• slabije naseljena	• velški jezik
• najrazvijenija	• nasilje i sukobi do kraja 20. st. (do mirovnog sporazuma)
• sporiji razvoj-poljoprivreda	
• stočarstvo, industrija, turizam	
• industrija, nafta i plin, turizam	

Uz kartografske znakove upiši na karti imena gradova spomenutih u tekstu lekcije.

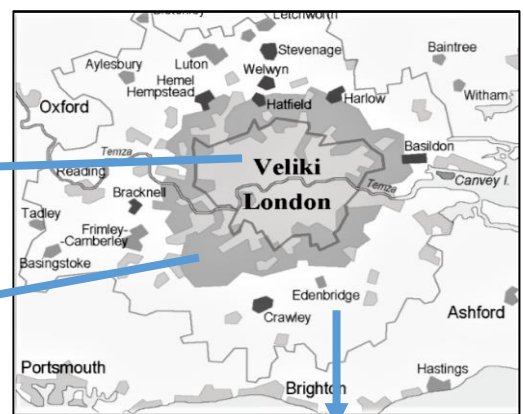
Kartografske znakove glavnih gradova pojedinih sastavnica UK zaokruži crvenom bojom.

Na prikazu Londona, u odgovarajuće pravokutnike upiši:

- City
- zeleni pojas
- urbanizirana okolica sa satelitskim gradovima

U kojemu od navedenih dijelova Londona se nalazi poslovno i kulturno središte i londonska luka?

FRANCUSKA

(Radni list za samostalno učenje)

Pročitaj u udžbeniku tekst lekcija **Francuska-atlantska, sredozemna i alpska država** i **Stanovništvo i gospodarstvo Francuske** pa riješi sljedeće zadatke:

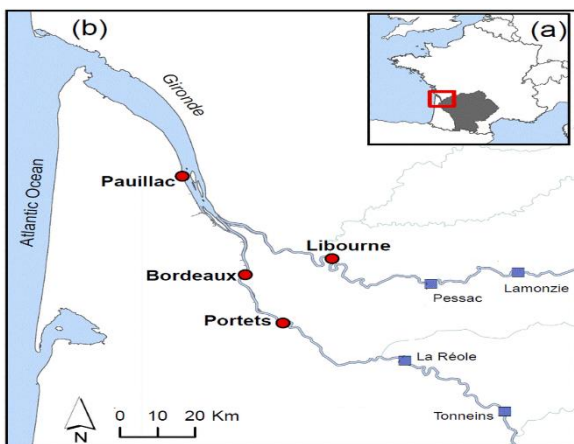
POLOŽAJ

Objasni zašto Francuska ima povoljan prometni položaj? _____

RELJEF

Dopuni tablicu:

stare gore	mlade planine	doline rijeka:

Na karti je prikazano ušće Gironde u Francuskoj. Uz odgovarajuće dvije rijeke koje ga čine upiši njihova imena. Kojem tipu ušća pripada Gironde?

Kako nastaje takvo ušće? _____

KLIMA

Navedi nazive TRI tipa klime koji se javljaju u Francuskoj. _____

U kojem smjeru se u Francuskoj povećava kontinentalnost i kako se to odražava na temperaturne amplitude i količine padalina? _____

Riješi 3. zadatak u radnoj bilježnici na stranici 138.

STANOVNIŠTVO

Dopuni tablicu

površina, rang u EU	
broj stanovnika	
prirodno kretanje	
raspored sektora djelatnosti	

Od kuda dolazi najveći broj francuskih useljenika? _____

GOSPODARSTVO

Navedi najvažnije poljoprivredne kulture koje se uzgajaju u Francuskoj. _____

Navedi najvažnije industrijske grane Francuske. _____

Navedi najvažnije tercijarne djelatnosti Francuske. _____

Između navedenih kultura/grana/djelatnosti izdvoji one po kojima je Francuska poznata u svijetu. _____

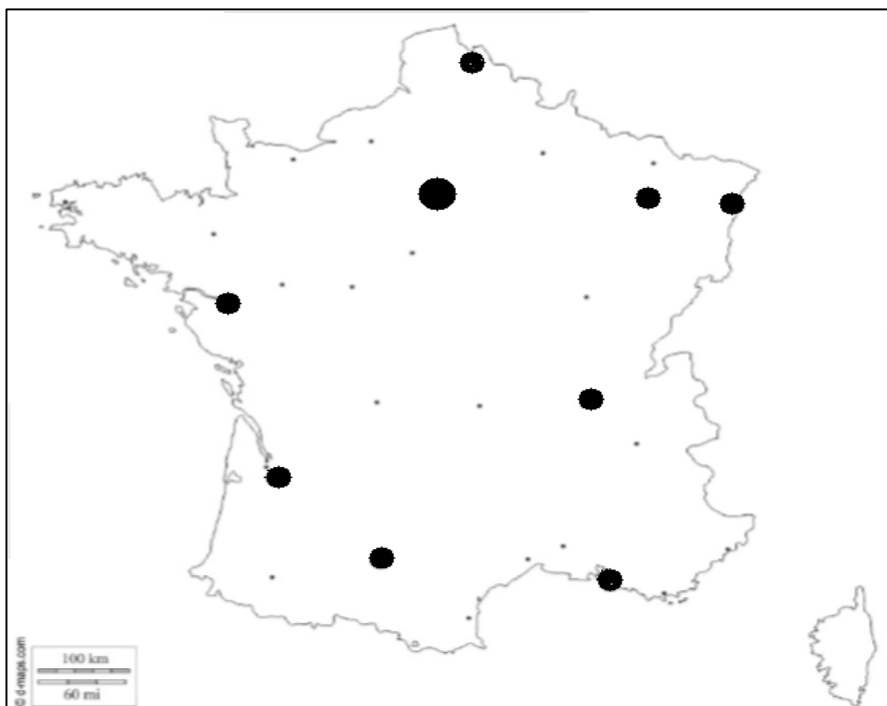
PARIZ I DECENTRALIZACIJA

Objasni značenje Pariške zavale. _____

Kako se pokušava decentralizirati gospodarski razvoj u Francuskoj? _____

Na karti Francuske

- na odgovarajuća mjesta upiši imena glavnoga grada i 8 gradova čijim se planskim razvojem pokušavaju ravnomjernije razviti francuske regije.
- ucrtaj cijele tokove rijeka navedenih u zadacima o reljefu Francuske. Pazi da rijeke prolaze kroz odgovarajuće gardove!

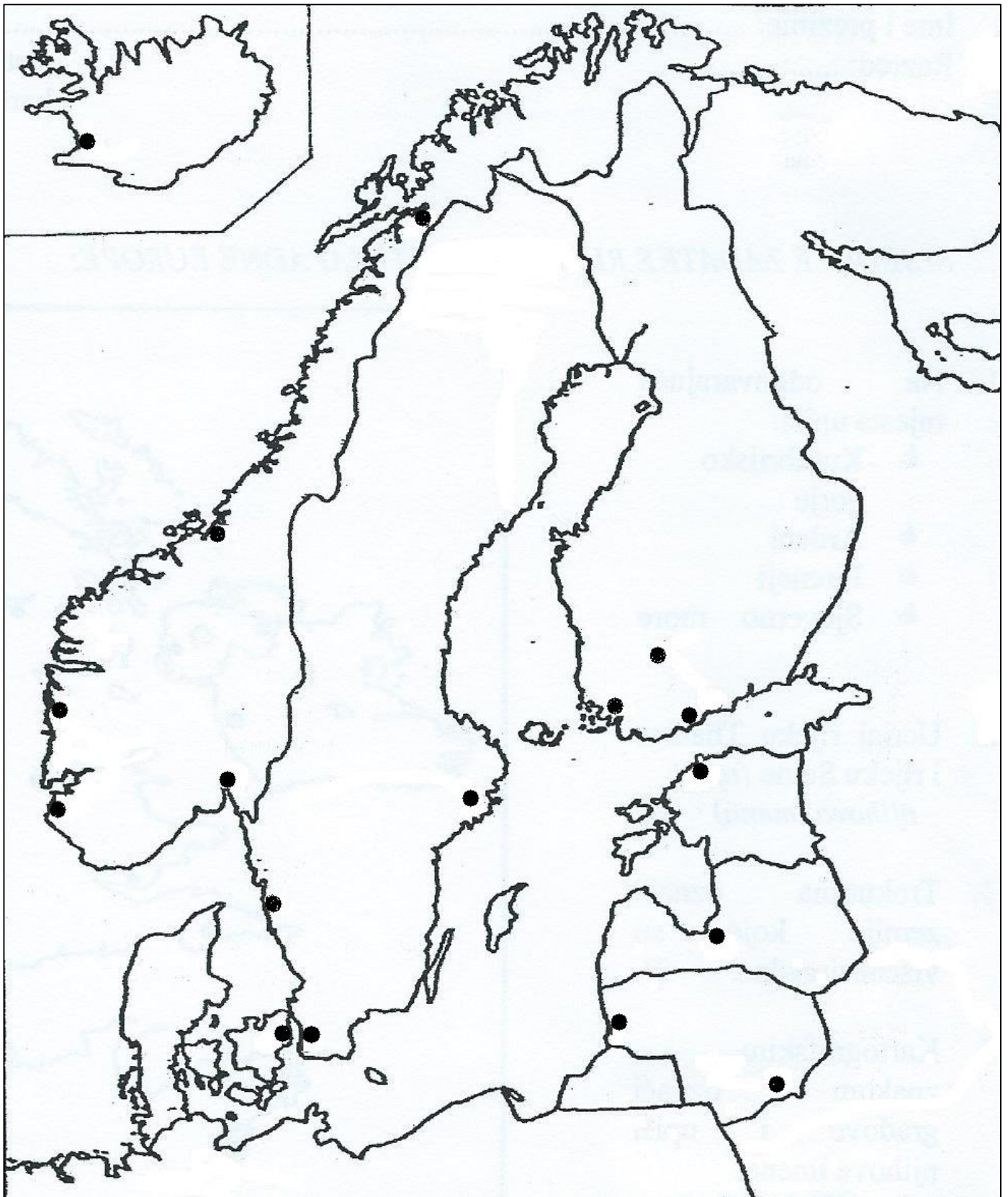
DRŽAVE SJEVERNE EUROPE

Nakon što pročitaš tekst u udžbeniku na stranicama 194. i 195. i proučiš statistički dodatak na stranici 232. popuni sljedeću tablicu tako da:

- u prvi redak upišeš imena država Sjeverne Europe tako da njihov redoslijed bude prema površini od najveće do najmanje
- u drugi redak za svaku državu upišeš je li baltička ili nordijska
- u treći redak upišeš prema čemu je ta država „naj“
- u četvrti redak upišeš ime glavnoga grada svake države i imena drugih najvećih gradova

Na slijepoj karti Sjeverne Europe (na drugoj strani):

- nordijske države pbojaj žutom bojom
- baltičke države pbojaj narančastom bojom
- na odgovarajuća mjesta upiši: Sjeverno more, Baltičko more, Norveško more, Arktički ocean, Finski zaljev, Riški zaljev, Botnički zaljev
- na odgovarajuća mjesta upiši početna slova imena morskih prolaza koji spajaju Baltičko i Sjeverno more
- uz ucrtane kartografske znakove upiši odgovarajuća imena gradova
- u zemlju tisuću jezera upiši J
- u zemlju vatre i leda upiši L
- u poljoprivredno najrazvijeniju zemlju upiši P
- u državu kojoj pripadaju Farski otoci i Grenland upiši G
- u vodeću europsku državu prema udjelu vjetroelektrana u proizvodnji električne energije upiši V
- U sjevernoeuropsku državu u kojoj se nalazi jezero Peipsi ili Čudsko upiši Č.

ISTOČNA EUROPA
POLOŽAJ I PRIRODNA OBILJEŽJA
(Radni list za samostalno učenje)

GEOGRAFSKI POLOŽAJ

- Države Istočne Europe: _____
- Koji reljefni preduvjet omogućava povezivanje Istočne Europe sa zapadom Europe?

- Riješi zadatke u radnoj bilježnici: 1., 4., 5. na str. 152. i 153. te 7. zadatak na 154. str.

RELJEF

- Prastari dijelovi reljefa: _____
- Staro gorje: _____
- Gospodarsko značenje starog i prastarog reljefa: _____
- Nizina: _____
- Razlike između sjevernog i južnog dijela Istočnoeuropske nizine:

- Mlade planine: _____
- Riješi zadatke u radnoj bilježnici: 2. na str. 152. i 6. na str. 154.

RIJEKE I JEZERA

- Nabroji 6 najznačajnijih rijeka Istočne Europe i opiši njihovo značenje:

- Potraži rijeke na geografskoj karti.
- Riješi zadatke u radnoj bilježnici: 1., 3., 4., 5. na str. 156. i 157.
- Nabroji jezera Istočne Europe spomenuta u tekstu i opiši njihovo značenje:

- Potraži jezera na geografskoj karti.
- Riješi zadatak u radnoj bilježnici: 3. na str. 153.

KLIMA

- Na primjeru Istočne Europe opiši utjecaj kontinentalnosti na klimu.

- Nabroji klimatsko-vegetacijske pojaseve Istočne Europe krenuvši od sjevera prema jugu:

- Riješi zadatke u radnoj bilježnici: 2., 6., 7. na str. 156., 157. i 158.

ISTOČNA EUROPA
STANOVNIŠTVO I GOSPODARSTVO
(Radni list za samostalno učenje)

STANOVNIŠTVO

- Apsolutna naseljenost Istočne Europe: _____
- Prosječna naseljenost Istočne Europe: _____
- Zbog kojih razloga postoje razlike u gustoći naseljenosti unutar Istočne Europe?

- Zbog kojih razloga Istočna Europa ima složen etnički, vjerski i jezični sastav?

- Opiši prirodno i prostorno kretanje stanovništva Istočne Europe.

- Kako se takvo kretanje stanovništva odrazilo na dobnu strukturu stanovništva?

GOSPODARSTVO

- Kakav je stupanj razvijenosti Istočne Europe? _____
- Kakva je bila gospodarska tranzicija u državama Istočne Europe? _____

Primarni sektor

- Koja je najvažnija djelatnost primarnog sektora u Istočnoj Europi? Opiši joj glavne značajke.

Sekundarni sektor

- Opiši glavne značajke rudarstva i industrije u Istočnoj Europi.

- Koje su najvažnije tercijarne djelatnosti u Istočnoj Europi?

- Odgovarajućim kružićima na slijepoj karti Istočne Europe upiši imena gradova, vodećih demografskih i gospodarskih središta Istočne Europe.

